

Kemalizm Nedir?

İçeriği Yazan: [Yamaç KONA](#) [1] Zaman: Per, 02/07/2009 - 06:00

Yazar: Yamaç Kona

__Kemalizm, gelmiş geçmiş bir çok ideolojinin özelliğini taşıyan, ancak bu aldığı özelliklerin sonucunda çelişkisiz ve akılcı bir yol çizebilen, evrenselleştirilmesi gereken, pragmatik ve halkçı bir **ideolojidir**.

Bazı aşırı milliyetçiler, sahte solcular, Kürtçüler, komünist takım ve sosyalistler Kemalizm'in ideoloji olduğunu kabul etmemektedir. Bir kesim Kemalizm'in, Kemalist Devrim'den ibaret olduğu düşüncesine sahiptir ve Kemalist Devrim'in yanındadır. Bir diğer kesim ise Kemalizm'in dogmalardan ibaret totaliter bir doktrin olduğunu iddia eder.

Öncelikle ideoloji kavramını açmalıyız. İdeoloji bir **bilinç biçimidir**. Düşünce sistemiyle topluma yol gösterir.

İdeolojiyi oluşturan yol gösterici ilkeler, fikirler ve felsefi öğeler, toplumun talep ve gereksinimlerine göre genellikle liderler ve ideologlarla şekillenir. İdeolojiler düşünce kalıpları değil düşünce sistemleridir. En sağlam ideolojik sistemler pratikte şekillenenlerdir. Çünkü teoride şekillenen ideolojiler gerçekçi olmayabilir, sonuçları kestirilemeyebilir ve başka sorunlar doğurabilir. Bu nedenle pratikte şekillenen ideolojiler daha gerçekçi ve çelişkisizdir. Kemalizm'in deneyci (ampirik) özelliği pratikte şekillenmenin felsefi dayanağını oluşturur.

Kemalizm bu deneyci özelliği ve oluşma koşulları nedeniyle yapısal açıdan aslında en sağlam ve uyumlu ideolojidir. Felsefi dayanaklarını, toplumsal yönlendirmelerini, toplum hareketlerini deneyci ve halkçı özelliği sayesinde halktan almıştır.

Kemalizm pratikte şekillenmiş bir ideolojidir. Teorisi sonradan, bir dizi deneyci evreden geçtikten sonra oluşturulmuştur. Diğer tüm ideolojilerde teori belirgindir, esnek değildir ve henüz pratiğe geçirilmeden tüm teori ortaya çıkarılır. Bu çelişkileri, yanlışlıkları ve sapmaları doğurur. Bu Kemalizm'i diğer tüm ideolojilerden ayıran en belirgin özelliktir.

Kemalizm bir ideolojidir. İdeoloji olmadığını iddia edenler ideolojiyi doğru olarak ele almalı, Kemalizm'in ortaya çıkış özelliklerini incelemeli ve ona göre karar vermelidir.

Kemalizm'in temel felsefi dayanakları plüralizm, deneycilik (ampirizm), bilimsellik (pozitivizm) ve faydacılıktır (pragmatizmdir).

Kemalist Devrim pratiği, Kemalizm'in ideolojik tarihinin başlangıç noktasıdır. Devrimdeki uygulamalar Kemalizm'in düşünce sistemine somut örnekler vermiştir. Bu örnekler Kemalist ideolojide deneyciliğe dayanılarak teorileştirilmiş ve sistemleştirilmiştir.

Neden Kemalizm?

Kemalizm tüm ideolojilerin üstünde bir yere sahiptir. Diğer ideolojilere kıyasla çok büyük yapısal farklılıkları vardır.

Öncelikle Kemalizm, **totaliter değildir**. Diğer tüm temel ideolojiler, özellikle **komünizm** ve **sosyalizm**, halktan ve emekten yana olduklarını söylemektedir; **ancak totalitarizmin en üst düzeylerindedirler**. Tek lider eksenli siyaset, tek veya birbirine ters düşmeyen az sayıda parti, silah tekeli ve medya tekeli **totalitarizmin** en temel özelliklerindendir. Topluma korku salınarak kitlelerin

kontrol altına alınması da unutulmamalıdır.

Totalitarizmin doğal sonuçlarından biri çoğulculuğun (plüralizm) ortadan kalkmasıdır. Çünkü totaliter rejimlerde iktidar kendine zarar verebilecek ve otoritesini sarsabilecek zıt görüşlere yönetimde söz hakkı vermez. Çoğulculuk yok olur, tek düşünce, tek lider, tek parti düşüncesiyle hareket edilir. Ancak Kemalizm'de ülkenin zararına olmadığı sürece her fikre ve herhangi bir düşündeki partiye yer vardır.

Kemalizm, devrim anlayışını baştan aşağı değiştirmiştir. **Kemalist devrim anlayışından** önce devrim kavramı, başlangıç ve bitişten ibaretti. Bir toplum çağı yakalamak için bir liderle devrimi gerçekleştirir ve çağı yakalamaya çalışır, bazen yakalar, bazen yakalayamaz, bazen de o çağı ileriye taşır. Ancak Kemalist devrim anlayışı farklıdır. Bu anlayışta devrim süreklidir. Sürekli bir devrim vardır. Bu devrimi toplumsal bilinç, yani halk kütleleri gerçekleştirir. **Kemalist ideoloji, tabii ki bazı sınırlar içerisinde kalmak şartıyla, devrimle, dolaylı olarak halkın iradesi ve talepleri doğrultusunda değişir ve gelişir.**

Sürekli devrim hem çağdan geri kalmayı hem de toplumun talep ve isteklerine yetersiz kalmayı engeller. **Ortaya tamamen toplumun iradesiyle ve çağın dinamiğiyle oluşmuş bir düşünce sistemi çıkar.**

Diğer ideolojiler baskıcı ve yayılcı politika izlerler. Kendi düşünce ve yönetim sistemlerini diğer ülkelere yayıp onları kontrol altına almak isterler. Ancak Kemalizm böyle değildir. Kemalizm'in temelinde özgürlük ve barış yatar. Ne yerli/yabancı bireylere ne de yerli/yabancı toplumlara karşı baskıcı ve saldırgan bir tutum alınmaz.

Kemalizm'in deneyci (ampirist) özelliği nedeniyle hiçbir iç çelişkisi yoktur. Zaten iç çelişki oluşturacak kadar katı doktrinlere de sahip değildir. Ancak diğer ideolojileri ele aldığımızda teori açısından çok zengin göründüklerini ancak gerçekçi düşündüğümüzde, benzetilmediğimizde (simüle ettiğimizde) o teorik dayanakların uygulamada birbiriyle çok büyük çelişkilere düştüğünü görmekteyiz.

Kemalizm'in en çok fark yaratan özelliklerinden biri ise **özgür bireyler** yetiştirmesidir. Diğer ideolojiler toplumun farklı düşüncelere sahip olup kendi iktidarlarını tehdit etmemeleri için çocuk yaştan, eğitim alanından kendi düşüncelerini empoze etmeye başlarlar. Totaliter ideolojilerin yönetimindeki toplumlar, tek tip düşünceye mahkum edilmeye çalışır. Bu mahkumiyetin dereceleri değişkenlik gösterebilir ancak tek bir amacı vardır; **devleti güçlü ve otoriter kılmak.**

Oysa Kemalizm özgür birey yetiştirme amacındadır. Ne kadar çok özgür düşünce o kadar çok akılcılık, deneycilik ve çağdaşlık demektir. Kemalizm zaten toplumun yönlendirdiği bir ideolojidir. İyi yönlendirilmesi için tamamen özgür, bilimsel ve akılcı bireylere emanet edilmesi gerekmektedir. Atatürk; **"Bütün ümidim gençliktedir."** sözüyle bu yöne vurgu yapmıştır.

Kemalizm bir çağdaşlaşma ideolojisidir. Çağdaşlaşma insanoğlu var olduğu sürece bitmeyeceği için Kemalist Devrim süreci de hiç sona ermez. Kemalist Devrim süreklidir ve halka en iyi nasıl hizmet edebilir ve yüceltebilirse ona göre şekillenir (faydacılık).

Kemalizm tamamen toplum için var olmuş ve var olacak; toplumun taleplerine anında cevap veren; özgür, bilimsel ve akılcı bir toplumla çağdaşlığı hedefleyen; deneyci, akılcı, çoğulcu ve faydacı bir ideolojidir.

iletisim@PolitikaDergisi.com [2]

Sayı 16'yı indirmek için [buraya tıklayınız.](#) [3],

[Bu yazı, Politika Dergisi Sayı 16'da yer almıştır. Tüm haklardan tasarrüfleri ile saygı saygı indirimleri deneriz.]

Yorumlar

Merhabalar yazınızı okudum ve

İçeriği Yazan: Westaxl(Doğrulanmamış) Zaman: Paz, 02/08/2009 - 02:53

Merhabalar yazınızı okudum ve beğendim,sade bir dil kullanılmış buda kolay okunabilmesini sağlıyor.

Eleştirmek istediğim iki yan var,

Sosyalizm ve Komünizm birer geçiş sistemleridir.

Ülkenin coğrafyası ve halk kitlelerinin tercihiine göre yönetim şekli belirlenir.Hareketin özü bir proletarya diktatörlüğüdür.

Fakat bu diktatörlük zaten halkın desteğiyle kurulmaktadır.Sol Sosyalist Devrimci hareketler ve devrimler halkla şekillenir,halkın olmadığı koşullarda Sol Sosyalist Hareketler bir hiçtir.Bu sistem bu bakımından tamamen demokratiktir,önceden var olan komünist devletlerin yanlış yönetilme tarzı Sosyalizm'in kötü bir yönetilme tarzı olduğu anlamına gelmediği gibi Sosyalist bir yönetim şekli olduğunda belirtmez.Türkiye konusunda bu örneği verebiliriz,yasalarda Atatürk'ün devrimlerine bağlılık gösterilir ama hiç birşey gözükmemektedir pratik ve reel olarak.

Ayrıca dediğim gibi ülkelerin yönetim şekli o halkın nasıl yönetilmek istediğine,ülkenin coğrafi şekline,geçmişine vs. bağlıdır,illa bir proletarya diktatörlüğü gerekmemektedir.Ki proletarya diktatörlüğünün olmadığı ama kendine Sosyalist veya Sosyalist bir rejime doğru giden ülkelerden biri olarak kendini kabul eden Venezuela'nın liberal politikalarından bu şeklinin yanlış olduğunu anlayabiliriz.Ama demek istediğim Venezüella'nın yönetim şekli Sosyalizm'in liberal bir yönetim şekli olduğunu göstermez,gösteremez çünkü Sosyalizm düşünce yapısı ve pratikte şekillenen Reel sosyalizm bakımından liberalizme karşı bir yönetim şeklidir.

Yani yapılan hataların,yanlış yönetilmiş ülkelerin hataları o rejime yüklenemez.Kişilere yüklenir bu açıdan yazınızı eleştiriyorum.

Onun dışında düşüncenizi açıklamak adına ve kendi adınıza iyi bir yazı olduğunu belirtir ve sizi tebrik ederim.

Westaxl.

KEMALİZM ELEŞTİRİSİ- İBRAHİM KAYPAKKAYA

İçeriği Yazan: UTKU NAR(Doğrulanmamış) Zaman: Cum, 20/08/2010 - 13:13

"1— Kemalist devrim, Türk ticaret burjuvazisinin, toprak ağalarının, tefecilerin, az miktardaki sanayi burjuvazisinin, bunların üst kesiminin bir devrimidir. Yani devrimin önderleri, Türk komprador büyük burjuvazisi ve toprak ağaları sınıfıdır. Devrimde, milli karakterdeki orta burjuvazi önder güç olarak değil, yedek güç olarak yer almıştır.

2— Devrimin önderleri, daha anti-emperyalist savaş yıllarında iken İtilaf emperyalizmi ile el altından işbirliğine girişmişlerdir; emperyalistler Kemalistlere karşı hayırhah bir tutum takınmış, bir Kemalist iktidara rıza göstermeye başlamıştır.

3— Kemalistler, emperyalistlerle barış imzaladıktan sonra bu işbirliği daha da koyulaşarak devam etmiştir.

4— Kemalist hareket, özünde «işçilere ve köylülere, bir toprak devrimi imkânına karşı» gelişmiştir.

5— Kemalist hareketin sonucunda, Türkiye'nin sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal yapısı; yarı-sömürge ve yarı-feodal yapı ile yer değiştirmiştir; yani yarı-sömürge ve yarı-feodal iktisadi yapı devam etmiştir.

6— Sosyal alanda, eski milli azınlıklara mensup komprador büyük burjuvazinin ve eski bürokrasinin, ulemanın hakim mevkiini, milli karakterdeki orta burjuvazi içinden palazlanan ve emperyalizmle işbirliğine giren yeni Türk burjuvazisi, eski Türk komprador büyük burjuvazisinin bir kesimi ve yeni bürokrasi almıştır. Eski toprak ağalarının, büyük toprak sahiplerinin, tefecilerin, vurguncu tüccarların bir kısmının hakimiyeti devam etmiş, bir kısmının yerini yenileri almıştır. Kemalistler, bir bütün olarak, milli karakterdeki orta sınıfın çıkarlarını temsil etmemekte, yukardaki sınıf ve zümrelerin menfaatlerini temsil etmektedir.

7— Politik alanda, hanedanlık çıkarları ile birleştirilmiş olan meşrutiyet idaresinin yerini, yeni hakim sınıfların çıkarlarına en iyi cevap veren idare, burjuva cumhuriyeti almıştır. Bu idare, sözde bağımsız, gerçekte siyasi bakımdan emperyalizme yarı-bağımlı bir idaredir.

8— Kemalist diktatörlük, sözde demokratik, gerçekte askeri faşist bir diktatörlüktür.

9— «Kemalist Türkiye bile, gittikçe daha çok bir yarı-sömürge ve gerici emperyalist dünyanın bir parçası haline gelerek nihayet kendini İngiliz-Fransız emperyalizminin kucağına atmak zorunda kalmıştır.»

10— Kurtuluş Savaşı'nı takip eden yıllarda, devrimin baş düşmanı Kemalist iktidardır. O dönemde komünist hareketin görevi, hakim mevkiini kaybeden eski komprador burjuvaziye ve toprak ağaları kliğine karşı, Kemalistlerle ittifak değil (böyle bir ittifak zaten hiç bir zaman gerçekleşmemiştir), komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının bir başka kliğini temsil eden Kemalist iktidarı devirmek, yerine işçi sınıfı önderliğinde ve işçi-köylü temel ittifakına dayanan demokratik halk diktatörlüğünü kurmaktır."(Age, s. 140-141)

"1— Türkiye'de Kurtuluş Savaşı'nın sonundan itibaren komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları iktidara hakimdir. Fakat komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları iki büyük siyasi kliğe ayrılmıştır. İktidara ve devlet mekanizmasına hakim olan klik, önce İngiliz-Fransız emperyalizminin, 1935'lerden itibaren de Alman emperyalizminin işbirlikçiliğini yapmıştır. İkinci Dünya Savaşı öncesine kadar, genel olarak orta burjuvazi de bu kliğin safında yer almıştır.

2— İkinci Emperyalist Dünya Savaşı yıllarında Alman işbirlikçisi hakim klik, koyu bir faşizm uygulamasına ve vurgunculuk politikasına girişmiştir. Bu klik, içerde işçi sınıfı dahil bütün demokratik güçlere, dışarda da SSCB'ye ve İngiliz-Fransız-Amerikan blokuna karşı Alman faşizminin safında yer almıştır. Fakat dünyadaki güçler dengesi ve SSCB'nin varlığı, bunların Alman faşistlerinin safında savaşa katılmasına engel olmuştur.

3— Öte yandan da daha sonra DP ve MP içinde örgütlenen, komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının muhalif kliği, bunun peşinde de, o zamana kadar CHP saflarında tali bir unsur olarak yer alan reformcu orta burjuvazi ve diğer demokratik unsurlar yer almıştır. TKP de bu kliğin kuyruğuna takılmıştır. Bunlar, dünya çapında Amerikan-İngiliz-Fransız blokuyla ve SSCB ile ittifak kurmuşlardır.

İkinci Dünya Savaşı, Alman faşistlerinin ve müttefiklerinin yenilgisiyle bitince, Türkiye'de bu blok güçlenmiştir. Fakat savaş sona erer ermez, ABD emperyalizminin desteğiyle ve CHP'nin Almancı faşist diktatörlüğüne halkın ve demokratik güçlerin duyduğu nefret ustalıkla kullanılarak 1950'de DP iktidara getirilmiştir.

4— Böylece Alman emperyalizminin uşağı olan komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının yerini, ABD emperyalizminin uşağı olan komprador büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarı almıştır. Söz konusu olan şey, «savaş sırasında vurgunculukla palazlanan büyük burjuvazi»nin «uluslararası sermayenin kanatları arasına iyice girmesi» değil, Alman emperyalizminin «kanatları»nın yerini, ABD emperyalistlerinin «kanatları»nın alması, Alman uşağı gericilerin yerini de ABD uşağı gericilerin almasıdır.

5— Proletaryanın ve küçük-burjuvazinin muhalefetini kendi bendinde boğan kararsız orta burjuvazi, bu muhalefeti bir müddet DP'nin kuyruğuna taktıktan sonra, DP'nin faşizan uygulamaları karşısında, tekrar muhalefetteki CHP katarına katılmıştır. Proletarya önderliğinde, bağımsız ve güçlü bir halk hareketinin yaratılamamış olması, işçi sınıfının, emekçi halkın ve demokratik unsurların muhalefetinin, komprador büyük burjuvazi ve toprak ağaları kliklerinin bazen birini, bazen diğerini iktidara getirmeye yarayan bir kaldıraç gibi kullanılmasına yol açmıştır.

6— Muhalefetteyken «demokrasi» havarisi kesilen komprador büyük burjuvazi ve toprak ağası klikleri, iktidara geçtikleri zaman, en azılı halk düşmanı kesilmişlerdir." (Age, s. 149-151)

- [Analiz](#) [4]
- [İç Siyasa](#) [5]

Kaynak URL (18/04/2024 - 21:26 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/kemalizm-nedir>

Bağlantılar:

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/yamac-kona>
- [2] <mailto:iletisim@PolitikaDergisi.com>
- [3] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD16.zip>
- [4] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/analiz>
- [5] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>